

İSLAM'DA EDEP VE HAYÂ

HERKESE EDEPLİ VE HAYÂLİ DAVRANMA

Kendisine Edepli ve Hayâlî Davranma

Ne dersiniz?

Enes b. Mâlik'ten rivayet edildiğine göre Resulullah şöyle buyurdu:

“Biriniz, kendisi için sevip istediği bir şeyi, kardeşi için de sevip istemedikçe tam anlamıyla iman etmiş olmaz.”
(Tirmizi, İlim, 5)

TEMEL HADİS

**Peygamberimiz şöyle buyurmuştur:
“Müslüman Müslümanın kardeşidir,
ona ihanet etmez, ona yalan
söylemez ve onu sahipsiz bırakmaz.**

**Bir Müslümanın başka bir
Müslümana ait olan mala, aileye ve
cana zarar vermesi haramdır.**

**Takva(Allah’a olan saygı),
işte burada kalptedir. Kişinin
Müslüman kardeşine hakaret etmesi
ona günah olarak yeter.”**

(Tirmizî, Birr / 18)

**Hz. Muhammed (s.a.) iyi bir eř, iyi bir komřu,
iyi bir arkadaş kısacası her yönüyle mükemmel bir insandı.
Bizim de onun gibi iyi bir insan olmamız gerekir. İyi bir insan
olmanın temel şartı herkese karşı düşünce, söz ve
davranışlarında dürüst olmak, iyilik ve doğruluktan
ayrılmamaktır. Edep sahibi insan herkes tarafından sevilir, saygı
görür.**

İyi bir insan, Hz. Muhammed'in (sav) birlikte yaşama ile ilgili söylediği řu öğretisini asla unutmaz:

“Müminin mümine karşı durumu tuğlaları birbirine kenetlenmiş bir bina gibidir.”

Buhârî, Mezâlim, 5

Aynı binanın birbirinin aynısı olan parçalarıyız ve kendimize yapılmasını istemediğimiz kötü bir davranışı başkalarına da yapmamalıyız.

İslam dini, sadece Müslümanlara değil tüm insanlara karşı edepli olunmasını ister. Bizler herkese karşı edepli olmalı ve bizleri utandıracak işler yapmamalıyız. Milletimiz tarihte geniş bir coğrafyada İslam'ın bayraktarlığını yapan büyük devletler kurmuştur. Farklı milletlere ait insanlar bu büyük devletlerin çatısı altında yüzlerce yıl birlikte ve huzurla yaşamıştır. Bunda, İslam'ın birlikte yaşamaya yönelik ilkelerinin barış ve iyiliği emreden öğütlerinin hayata geçirilmesinin önemli katkısı vardır.

Peygamberimizin arkadaşlarından
Abdullah b. Amr bir koyun kestirmişti.
Ailesine, “Yahudi komşumuza
verdin mi?”

**Yahudi komşumuza verdin mi?”
diye telaşla sordu ve sonra,
“Ben Hz. Peygamber’den Cebrail’in,
komşuya iyilik konusunda sürekli
tavsiyede bulunduğunu söylediğini
duydum, demiştir.”**

Ebû Dâvûd, Edeb, 122, 123; Tirmizî, Birr, 28

Bundan da anlaşılacağı gibi İslam’a göre
komşusu başka dinden de olsa yardımlaşma
komşuluk adabındandır.

Medine'de Hz. Muhammed'in tanıdığı
olan Yahudi bir çocuk vardı.
Bazı zamanlar Peygamberimize
hizmet ederdi. Bu çocuk bir gün
hastalandı. Peygamberimiz hemen
yanına Enes b. Malik'i de alarak
ziyaretine gitti. Çünkü hastayı ziyaret
etmek de edebin gerektirdiği
işlerdendir. Müslümanlar da Hz.
Muhammed'i örmek alır ve tüm
komşularına karşı edepli ve hayâlî
davranır.

Düşünelim

**H.z. Muhammed (s.a) bir keresinde şöyle demiştir:
“Bir kimsenin kendi ana babasına sövmesi
büyük günahlardandır.”**

**Arkadaşları şaşkınlıkla sordu:
‘Ey Allah’ın Elçisi! İnsan hiç kendi ana babasına
söver mi?’ Peygamberimiz şöyle cevapladı:
“Evet, tutar o birinin babasına söver, o da onun
babasına söver. O birinin anasına söver, o da
onun anasına söver.” buyurdu.**

(Müslim, İman, 146; Tirmizi, Birr, 4)

**Edepli davranma konusunda yukarıdaki
hadise göre başkalarının anne ve babaları
da bizim neyiz olmaktadır?**

Düşününüz...

3.1. Kendisine Edepli ve Hayâlî Davranma

Ne dersiniz?

**“Ey iman edenler,
yapmayacağınız şeyi
neden söylersiniz?”
(Saff suresi, 2. ayet.)**

İnsanın yalnızca yapabileceği işler için söz vermesi neden önemlidir?

Kişi öncelikle kendisinin Allah'ın yarattığı üstün bir varlık olduğunu bilmelidir. Yaşamını bu doğrultuda sürdürmeli ve kendisine yakışmayacak davranışlardan uzak durmalıdır. Canının da Allah tarafından verilen bir emanet olduğuna inanmalı ve zarar göreceği işler yapmamalıdır. Örneğin içki, kumar uyuşturucu gibi akıl ve beden sağlığına zarar verecek kötü alışkanlıklardan uzak durmalıdır. Çünkü bu alışkanlıklar kişinin kendine olan saygısını kaybetmesine yol açar.

Bir gün Hz. Peygamber arkadaşlarına şöyle söyler: “Müminin kendisini küçük düşürmesi doğru olmaz.”

Arkadaşları “Kişi kendini nasıl küçük düşürür” diye sorunca o şöyle cevaplar: “Altından kalkamayacağı sıkıntılı işlere kendini sokar.”

Tirmizi, Fiten, 67

Kötü söz ve davranışlarda bulunmak kişiyi toplum içinde itibarsızlaştırır, saygınlığını yok eder. Bu nedenle kötü söz ve davranışlardan kaçınmalı, güzel işler yapmalıyız. Böylece hem Allah katında hem de insanlar nazarında değerimiz artar.

TEMEL HADİS

Hz. Muhammed (s.a.) kişinin kendine karşı edepli davranmasını istemiş ve kendi değerini azaltacak davranışlardan kaçınmasını tavsiye etmiştir. O şöyle buyurmuştur:
“Kendinize beddua etmeyiniz, çocuklarınıza beddua etmeyiniz, mallarınıza da beddua etmeyiniz. (Zira bu durum) dileklerin kabul edildiği zamana denk gelir de Allah bedduanızı kabul ediverir.”
(Müslim, Zühd, 74)

Düşünelim

İnsanın başkaları yanında yapmadığı kötü bir davranışı kendi başına iken de yapmaması niçin gereklidir? Tartışınız.

İnsanın kendine ait güzel prensipleri olmalıdır. Planlı ve sağlıklı bir yaşam sürmek için çalışmak, ibadetlerini yerine getirmek, Allah'ın yasakladığı şeylerden kaçınmak da insanın edepli davrandığının belirtisidir.

“2003’ten beri hizmete devam”

*Ek işimiz değil,
Tek işimiz...*

TIKLAYINIZ
DAHA FAZLA
DÖKÜMAN İÇİN

 DDY YAYINLARI
İnönü M. Turgutreis C. No:63 İZMİR

 dindersi.com
— 2003’den beri —

0 505 979 88 88 - 0 555 153 08 74